

Interkerkelijk Sociaal Fonds

Jaarverslag

2003

Hugo de Grootstraat 10, 2613 TV Delft

Voorwoord

Na de armoedeconferentie in het CLD op 1 juli 1989 en via het diaconaal fonds voor buitenkerkelijken werd op 1 maart 1994 het Samenwerkingsverband Interkerkelijk Sociaal Fonds opgericht. Op 1 maart 2004 bestaat het Fonds 10 jaar.

Wie had dat kunnen denken na allerlei acties, manifestaties enzovoort, die aandacht vroegen voor de benarde positie van wat tegenwoordig wordt aangeduid met de term "minima".

In die tien jaar kwam het aantal verzoeken om hulp van 46 per jaar in 1994 op 150 per jaar in 2003. Wij zijn dus jammer genoeg niet overbodig geworden, integendeel er kwamen aanvragen die steeds moeilijker en gecompliceerder werden. In de loop van de tijd bleef het niet bij financiële ondersteuning. Er werd overleg gepleegd en geïnterveneerd, er werden protest-brieven verzonden en er werd geholpen bij het indienen van beroepsschriften.

Het Fonds heeft Statuten en een Huishoudelijk Reglement, waaruit blijkt dat het een noodfonds is en geen voorschotbank op voordelige voorwaarden. Voor hulp uit dit noodfonds moet er dus sprake zijn van "nood". Maar wat is nood? En als er al sprake is van nood, moet daarbij "eigen schuld" dan wel of niet een rol spelen? Wat is eigen schuld? Dan blijkt vaak dat de "eigen schuld" een gevolg is van een tekort schietende overheid of van de te voordelig voorgestelde mogelijkheden geld te lenen, of van de aanlokkelijke postorderverkoop. Ten slotte wil je toch niet dat de burens aan je kinderen kunnen zien dat je in armoede leeft.

Schuld of geen schuld, het bestuur wordt vaak voor gewetensproblemen gesteld. Zo kwam een jonge Marokkaanse vrouw bij het Fonds om hulp. Zij was uitgehuwelijkt, moeder geworden, gescheiden, verkracht, weer moeder geworden en ten gevolge van dit alles in de schulden geraakt. Er dreigde huisuitzetting, maar dat was te voorkomen met een bedrag van € 1.500,-. Haar vader was bereid dit bedrag te betalen. Hij vroeg echter al snel om terugbetaling van het bedrag. Moet het Fonds nu geld aan deze vrouw lenen, opdat zij haar vader bij voorrang kan terugbetalen? Moet het bestuur de vader in een bevoorrechte positie brengen ten opzichte van de ander schuldeisers? Zou hij eigenlijk niet net als de andere schuldeisers in de rij moeten staan? Maar wat zou er gebeuren, wanneer de vrouw niet direct aan

de eisen van haar vader zou voldoen? "Als ik precies doe wat mijn vader wil en opnieuw trouw met de door hem uitgezochte man, behoeft ik het geld helemaal niet terug te betalen. Wanneer ik mijn eigen leven probeer te leven en niet doe wat mijn vader wil, moet ik het geld terug betalen. Doe ik dat niet direct, dan komen mijn broers mij in elkaar slaan", antwoordde ze desgevraagd.

Wanneer het bestuur na rijp beraad hulp verleent, gebeurt dit namens de deelnemende kerken. Enkelen van hen hebben echter steeds meer moeite de tien jaar geleden afgesproken bijdrage te betalen. Wij blijven er echter van uit gaan dat zij de toegezegde bedragen ter beschikking zullen blijven stellen. Immers wanneer een zaak door het bestuur tot op de bodem is uitgezocht en er zijn geen andere mogelijkheden meer, dan **moet** het Fonds helpen. Dat is de opdracht die de kerken het bestuur 10 jaar geleden gegeven hebben.

Het aantal verzoeken om hulp zal, zo vreest het bestuur, toenemen door de huidige bezuinigingsmaatregelen die een extra zware belasting van de minima betekenen: bevrozing van de uitkering, vermindering van huursubsidie, lagere vrijstelling van belastingen, schrappen van de zalmsnip, verhoging van de ziekenfondspremie, minder zorg (tandarts, fysiotherapie, bepaalde medicijnen) en waarschijnlijk daarnaast nog eens de eigen bijdrage aan de huisarts. Voor chronisch zieken en gehandicapten zullen deze maatregelen nog slechter uitpakken, zo vreest het bestuur.

Enerzijds is het te prijzen, anderzijds is het beschamend dat er aan gedacht wordt in Delft een voedselbank op te richten, waar minima op een of andere wijze goedkoop aan voedsel kunnen komen. Laten we hopen dat dit initiatief aan de verwachting kan voldoen.

Het ISF bestaat dit jaar tien jaar en zal vermoedelijk voorlopig moeten blijven bestaan. Mogen kerken en sympathisanten het bestuur daartoe in staat stellen. Want, zoals een diaken van de rooms katholieke kerk in Delft onlangs stelde: een kerk die niet dient, dient nergens toe.

Dick de Kruijff
voorzitter

1. Inleiding

In het vorige jaarverslag stond opgetekend dat nooit eerder zoveel cliënten de weg naar het Fonds hadden weten te vinden. Hoewel het bestuur hoopte dat het aantal cliënten zou afnemen, gebeurde dat niet. In tegendeel, het aantal cliënten is wederom toegenomen. Was het wekelijks spreekuur vroeger van 14.30 – 15.30 uur, aan het einde van het vorige verslagjaar is het vervroegd en tegelijkertijd verlengd. Het spreekuur wordt nu gehouden van 14.00 – 16.00 uur. Dit betekent dat eventuele inlichtingen bij instanties vaak nog tijdens het spreekuur ingewonnen kunnen worden. Overigens loopt het spreekuur vaak uit, als gevolg van de grote toeloop.

Het vorige jaarverslag vermeldde ook dat de problematiek complexer geworden is. Dat was ook dit verslagjaar weer het geval. Ook is duidelijk dat het economisch minder goed gaat in Nederland. Dat betekent dat mensen die zich toch al moeilijk staande konden houden, nu nauwelijks hun hoofd boven water kunnen houden. Het aantal cliënten met schulden neemt toe. Instanties als de Budgetwinkel moeten noodgedwongen werken met wachtlijsten, waardoor mensen soms 4 tot 6 maanden moeten wachten alvorens geholpen te worden. En nog steeds – zoals ook in het vorige jaarverslag vermeld – wachten cliënten tot het laatste moment om hulp te vragen, nl. tot het moment dat zij afgesloten dreigen te worden van gas, licht en water of uit hun huis gezet dreigen te worden. In het hoofdstukje 'Problemen' zal hier nader op worden ingegaan.

Allereerst wordt inzicht gegeven in de afkomst van cliënten, daarna wordt ingegaan op de instanties die cliënten naar het Fonds verwijzen. Vervolgens wordt ingegaan op de werkwijze van het Fonds, voor zover deze afwijkt van het in eerdere verslagen vermelde en de aantallen cliënten op het spreekuur. Daarna wordt een overzicht gegeven van de instanties naar wie het Fonds cliënten doorverwijst. Vervolgens wordt inzicht gegeven in de overleggen met instanties en de inhoud daarvan, waarna uitgebreid de problematiek van cliënten aan de orde komt.

Ook wordt inzicht gegeven in de soort hulp en de redenen om geen hulp te geven. Als laatste komt de samenstelling van het bestuur aan de orde.

2. Herkomst cliënten

Ook dit verslagjaar vonden cliënten uit vele landen de weg naar het Fonds, zoals blijkt uit onderstaand overzicht.

Herkomst cliënten	2003	2002	2001	2000
<i>Azië</i>				
Afghanistan	1		1	1
Birma			1	
China	1*	1*	1*	1*
India			1	1
Irak	7	7	7***	3
Iran	9	13	8	3
Israël	1			
Jordanië				1
Koeweit	1	1		
Libanon	1	1		
Nieuw Guinea			1	
Pakistan			2	
Koeweit	1	1		
Palestijn	2*	3**	3*	4***
Sri Lanka		1		
Syrië		1*	3****	1
Sri Lanka	1			
Turkije		2	1	
<i>Amerika</i>				
Aruba	1	1		
Canada		1		
Curaçao	5	1	1	1
St Maarten	1			
Suriname	11	10	3	3
<i>Europa</i>				
Armenië	1			
Azerbeidzjan	2			
Duitsland				1
Georgië	1			
Kroatië	1			
Nederland	53	46	24	33
Oekraïne	2			
Polen	1	1		1
Schotland			1	
Spanje (Azoren)	1			
Tsjechië	1			

Herkomst cliënten	2003	2002	2001	2000
<i>Afrika</i>				
Algerije	1			
Angola	1*	1*	1*	
Congo-Zaire	2	1	1	
Egypte		1	1	1
Eritrea	1			
Ethiopië	2		1	
Gambia	2	1*	1*	
Ivoorkust		1	2	
Marokko	3	1		1
Nigeria	2			
Ogaden	1			
Siërra Leone	1	1	1	
Soedan		1		
Somalië	24	11	8	11
Zambia	1			
Onbekend	6	9	13	4

* Koppelingswet
 ** in het begin van het verslagjaar 3 Koppelingswetcliënten,
 einde verslagjaar 2
 *** waarvan 3 Koppelingswet
 **** waarvan 2 Koppelingswet

Koppelingswet betekent dat het uitgeprocedeerde asielzoekers betreft, die niet terug kunnen gaan naar het land van herkomst. Voor hen betaalt de gemeente vooralsnog het bedrag, dat zij ook kregen toen zij nog onder de rijksregeling vielen (zie verder onder uitgeprocedeerden).

Van enkele cliënten is niet bekend uit welk land zij oorspronkelijk komen. Het feit dat cliënten oorspronkelijk afkomstig zijn uit de hierboven vermelde landen, betekent overigens niet dat zij de nationaliteit van die landen hebben. Een groot aantal van hen heeft de Nederlandse nationaliteit verkregen. Het moet het Fonds echter van het hart dat dit nog steeds niet betekent dat de betreffende cliënten altijd de Nederlandse taal beheersen. Soms moeten de spreekuurhouders met Frans of Engels zaken proberen duidelijk te maken, soms moet er een tolk aan te pas komen.

3. Verwijzers

Ook dit jaar werden cliënten door instanties naar het Fonds verwezen

Verwijzers	2003	2002	2001	2000
Advocaat		1		
St Buitengewoon		1		
Budgetwinkel	4	7	1	2
Bureau Oudkomers		1		
Bureau Rechtshulp				2
Buren		1	3	1
Cliënt	6	3		
Diakenen/pastor/pci	7	3		
Entree		1		
Familielid		1		
GGD				1
GGZ	2			
ISR	9	9	9	8
Kennis/vriend(in) 7	5	3	1	
Maatzorg	5	8	2	7
St Noodopvang	1			
OGD				1
Peuterspeelzaal	1			
RIAGG			1	
Somalische vereniging	3			
Stadsdiakonaat			1	
St Ricardis				1
St Over de Brug	1			
Steunpunt ouderen	1	2		
SVD	4	1	4	8
WIZ vroeger DMZ	4	2	1	3

Uit dit staatje blijkt dat het Fonds kennelijk een "goede" naam heeft bij cliënten. Ook kerkelijke instanties en pastores/predikanten verwijzen steeds meer naar het Fonds. Sommige verwijzers nemen tevoren schriftelijk of telefonisch contact op met het bestuur en met name met de voorzitter. Zeker nu de spreekuren voller worden en de problematiek complexer is dit plezierig. De spreekuurhouders kunnen zich dan enigszins voorbereiden.

4. Werkwijze

In het jaarverslag 2002 werd reeds geconstateerd dat het spreekuur drukker bezocht werd. Om die reden zijn de spreekuurtijden vervroegd en verlengd. Ook dit jaar bleek dat dit een goede beslissing is geweest. Spreekuren van meer dan 10 cliënten per spreekuur kwamen regelmatig voor. Het is dan ook begrijpelijk dat het spreekuur in die situaties aanzienlijk uitloopt. De problematiek van de cliënten is ingewikkelder geworden en vraagt meer onderzoekwerk. Ook het nawerk vergt daarenboven nog veel tijd.

De door het Fonds te verlenen financiële steun kan zijn een gift of een lening. Een lening wordt in het algemeen gegeven voor bedragen hoger dan €250,- en betreft meestal (gedeeltelijke) betaling van achterstand huur of energiekosten. Afgesproken wordt dan, dat cliënt maandelijks een bepaald bedrag – afhankelijk van zijn/haar financiële situatie – aflost.. Door het verstrekken van een lening doet het Fonds bovendien een beroep op de eigen verantwoordelijkheid van de cliënt. In gevallen waarin de schuldenlast te hoog is en het Fonds dus niet meer kan helpen, wordt verwezen naar de Budgetwinkel.

In de loop van het verslagjaar is voor wat betreft het debiteurenbeheer een wijziging ingevoerd. Het was de gewoonte dat cliënten, die een lening bij het Fonds hebben uitstaan en niet aan hun aflossingsverplichting voldeden, werden uitgenodigd op het spreekuur van het Fonds. Aangezien de spreekuren steeds drukker worden is besloten deze cliënten niet meer uit te nodigen op het spreekuur maar hen thuis te bezoeken. Dit heeft het tevens het voordeel dat er een betere inschatting mogelijk is of aflossing op dat moment financieel wel of niet mogelijk is. Deze extra werkzaamheden vragen gemiddeld een avond per week.

Tijdens de vergadering van het Interkerkelijk Diakonaal Beraad in juni is door de vertegenwoordigers van de dak- en thuislozenzorg informatie gegeven over hun werk. Dringend werd geadviseerd daklozen geen geld te geven, maar te zorgen voor onderdak en eventueel eten in natura. Sinds die tijd geeft het Fonds aan dak- en thuislozen geen geld meer voor onderdak, maar de mogelijkheid om op kosten van het Fonds gedurende een aantal, door het Fonds te bepalen, dagen gebruik te maken van het nachtlogies in de Houttuinen.

Op het moment dat dit jaarverslag wordt geschreven, is inmiddels van dit aanbod gebruik gemaakt.

Dat de spreekuren drukker bezocht worden, blijkt wel uit het volgende staatje van bezoekers per maand:

	2002	2003
januari	24	29
februari	20	29
maart	31	23
april	29	39
mei	25	26
juni	14	32
juli	9	19
augustus	11	19
september	28	29
oktober	16	24
november	21	26
december	24	30

Daarenboven blijkt dat in 2003 slechts één spreekuur in de zomermaanden zonder cliënten bleef, in voorgaande jaren was vanaf eind mei tot en met augustus een "slappe" tijd net per jaar minimaal 3 spreekuren zonder één cliënt. Misschien spreekt meer tot de verbeelding het feit dat in het verslagjaar 5 spreekuren tussen de 10 en 14 cliënten kenden. Opgeteld bezochten het afgelopen jaar 325 personen het spreekuur, waarbij aangetekend moet worden dat sommige cliënten enkele malen terugkwamen, ofwel wegens het ingewikkelde uitzoekwerk, dan wel om opnieuw een bedrag aan levensonderhoud te ontvangen.

5. Overleg

Een van de regelmatige overlegsituaties, zoals die in vorige jaren plaats vonden, is dit jaar geschrapt. Dit betreft het Breed overleg over de problematiek van vluchtelingen omdat de stichting Vluchtelingenwerk Delft dit overleg van te weinig belang achtte en bovendien wegens drukke werkzaamheden daar de tijd niet meer voor kon of wilde vrij maken.

1. WIZ afdeling beleid

In dit verslagjaar is enkele keren overlegd met een of meer ambtenaren van de afdeling beleid van WIZ. Bovendien is een aantal malen telefonisch overleg gepleegd. Aanvankelijk liepen de contacten enigszins stroef, maar later was sprake van een plezierige sfeer. Enkele door het Fonds aangedragen problemen zijn binnen de dienst besproken en hebben geleid tot veranderingen. Met name over de cliënten, vallend onder de Koppelingswet, is intensief contact geweest.

De penningmeester en de debiteurenbeheerder hebben daarnaast eenmaal een gesprek gehad met het hoofd financiën van WIZ (=Werk, Inkomen, Zorg; vroeger Sociale Dienst geheten).

2. Budgetwinkel

Ook dit verslagjaar werd het Fonds geconfronteerd met cliënten met vele schulden. Wanneer zij zich niet bleken te hebben aangemeld bij de Budgetwinkel, werden zij door het Fonds naar die instantie verwezen. Vele malen is telefonisch met medewerkers van deze organisatie overleg gepleegd. Soms ook werden door de Budgetwinkel – overigens veelal na overleg met het Fonds – cliënten naar het Fonds doorverwezen met name voor levensonderhoud gedurende enkele weken. Het bestuur heeft overigens besloten deze mensen iedere week een bedrag te geven en niet één bedrag voor meer weken tegelijk. Alleen op die manier kan worden voorkomen dat het geld voor andere zaken wordt gebruikt dan waarvoor het gevraagd en gegeven is.

Eenmaal is met de directeur en een medewerker overleg gevoerd over met name deze groep cliënten. De bestaande afspraken zijn in die bijeenkomst opnieuw bevestigd.

3. Instituut Sociaal Raadslieden

Eenmaal heeft overleg plaats gevonden met het ISR over de wijze van doorverwijzing over en weer. Het Instituut houdt zich ondanks de ook daar heersende grote werkdruk nog steeds aan de afspraak om telefonisch dan wel schriftelijk informatie te verstrekken over de door hen doorverwezen cliënten.

4. Stichting Vluchtelingenwerk Delft

In tegenstelling tot eerdere jaren is in dit verslagjaar geen overleg gevoerd met deze organisatie, ondanks het feit dat vluchtelingen door de stichting naar het Fonds werden verwezen. Ook het Breed Overleg, waarin het Fonds participeerde tezamen met de stichting Noodopvang Vluchtelingen, de Stichting Vluchtelingenwerk en WIZ van de gemeente Delft, kwam niet bijeen. De medewerkers van de stichting Vluchtelingenwerk gaven aan wegens hun drukke werkzaamheden dergelijke overleggen niet te kunnen bijwonen. Het bestuur betreurt dit, juist omdat door het ontbreken van overleg situaties gemakkelijk verkeerd geïnterpreteerd kunnen worden, hetgeen tot irritaties aan beide kanten kan leiden. Overigens is het niet gemakkelijk gebleken contacten te onderhouden.

5. Maatzorg

Ook met het maatschappelijk werk van deze stichting is eenmaal overlegd over de problematiek van cliënten en de wijze van doorverwijzing vanuit Maatzorg.

6. Interkerkelijk Diakonaal Beraad

Ook dit jaar heeft het Fonds verantwoording afgelegd aan de kerken die het Fonds dragen door hun bijdrage. Tijdens deze vergadering, georganiseerd door de Stuurgroep Arme Kant van de Kontaktraad van Kerken, werd gesproken over de problematiek van dak- en thuislozen. Zoals vermeld onder paragraaf 4 (werkwijze) heeft dit geleid tot aanpassing van het beleid van het Fonds.

In september is daarna overleg gevoerd met de penningmeesters van de deelnemende kerken om aan de hand van de financiële gegevens over het eerste half jaar en de begroting voor het jaar 2004 de bijdrage voor dat jaar vast te stellen. Enkele penningmeesters achtten het echter niet mogelijk om aan de hand van de beschikbare gegevens van het Fonds, mede ook gezien hun eigen financiële situatie, uitspraken te doen over een bijdrage voor 2004. Op grond daarvan is besloten dat de deelnemende kerken zouden aangeven welk bedrag zij voor het komend jaar beschikbaar houden voor het Fonds. Aan het eind van het verslagjaar hebben nog niet alle deelnemende kerken gereageerd op een verzoek van het bestuur uitsluitel te geven over hun bijdrage, zodat het beraad van het bestuur – zoals toegezegd tijdens het laatste penningmeestersoverleg – nog niet heeft kunnen plaats vinden.

6. Problematiek

Evenals vorig jaar kwamen veel cliënten met een ingewikkelde problematiek op het spreekuur, zodat per cliënt vaak veel tijd moest worden uitgetrokken. Zonder volledig te willen zijn kwamen bij cliënten onder meer de volgende problemen ter tafel, waarbij bedacht moet worden dat sommige cliënten met meer dan één probleem naar het spreekuur kwamen.

	2003	2002	2001
Bezoek familie buitenland	3		1
Dubbele huur		1	
Dakloos	10	8	
Ex-gedetineerden	5	5	6
Faillissement		2	2
Geen identiteitsbewijs	8	8	8
Geen uitkering (voorliggende voorziening)	2	2	
Gezinshereniging	3		3
Huisuitzetting dreigt	5	4	
Huursubsidie niet op tijd	2	5	2
Illegaal/uitgeprocedeerd	7	4	4
Koppelingswet	5	7	8
Levensonderhoud	35	17	16
Mishandeling	4	2	2
Problemen uitvoeringsinstantie	5	5	2
Psychiatrisch patiënt	1		3
Schoolgeld		3	
Schulden	54	23	27
Schuldsanering	5		
Schulden ex-partner	4	2	3
Verslaving (alcohol/drugs)	5	3	
Uitkering op verkeerde rekening	1	3	
Werkloosheid	9		

Aan een deel van de opgesomde problematiek zal hieronder nader aandacht worden gegeven.

A. Uitgeprocedeerden

Nog steeds heeft het Fonds bemoeienis met een aantal vluchtelingen, die volgens de Immigratie- en Naturalisatiedienst (=IND) illegaal in Nederland verblijven, maar niet terug kunnen keren naar hun land van herkomst. Deze vluchtelingen ontvangen een uitkering van de gemeente via het Fonds en mogen in de hun verstrekte woning voor

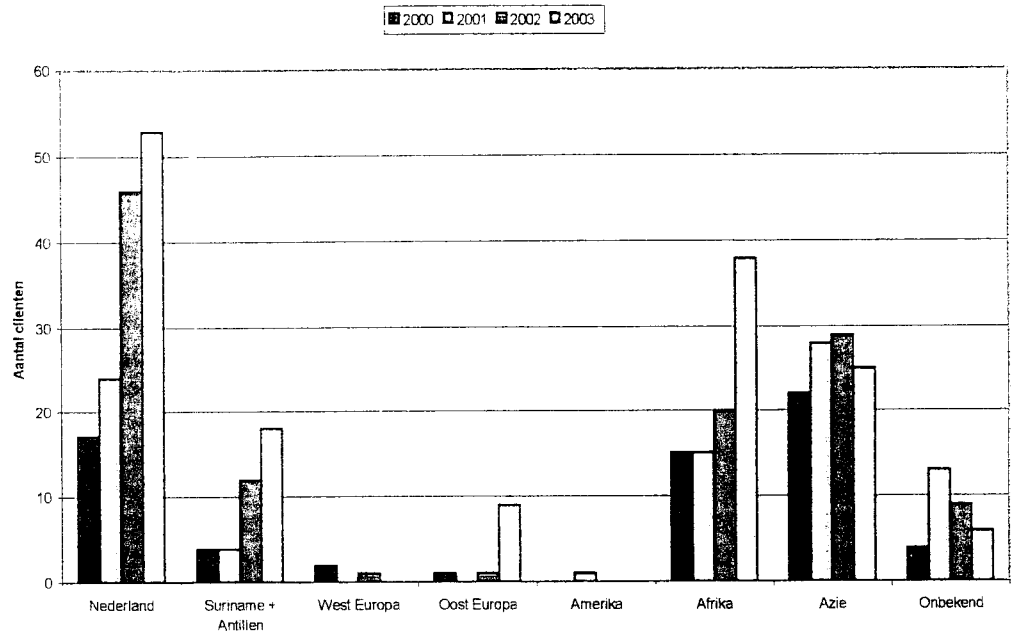
asielzoekers (=ROA-woning) blijven wonen, totdat een oplossing voor hen is gevonden. Tot aan dit verslagjaar werden de dokterskosten voor deze personen gedragen door de gemeente Delft. Vanaf 1 januari van het verslagjaar heeft de gemeente Delft zich aangesloten bij het Koppelingsfonds van de regio Haaglanden. Voor bedoelde vluchtelingen betekent dit dat de gemeente de dokterskosten niet meer betaalt en dat de nota's door de behandelaar kunnen worden ingediend bij dit Fonds. Alleen in levensbedreigende situaties wordt nu nog door dit Koppelingsfonds betaald, een hele achteruitgang voor onze cliënten. Omdat de mogelijkheid bestaat dat behandelaars ofwel hun nota niet willen indienen bij het Koppelingsfonds dan wel door de behandelaars gemaakte kosten niet door het Koppelingsfonds betaald worden, heeft het bestuur besloten om, wanneer met de deurwaarder bedreigd wordt, deze bij het ISF bekende cliënten te helpen door hen een lening te verschaffen. Het bestuur is zich hierbij overigens van bewust dat de kans op terugbetaling van een dergelijke lening klein is. Mocht echter het overheidsbeleid veranderen en dergelijke kosten toch door de zorgkantoren worden terugbetaald, dan zou de lening alsnog kunnen worden afgelost.

B. Illegalen

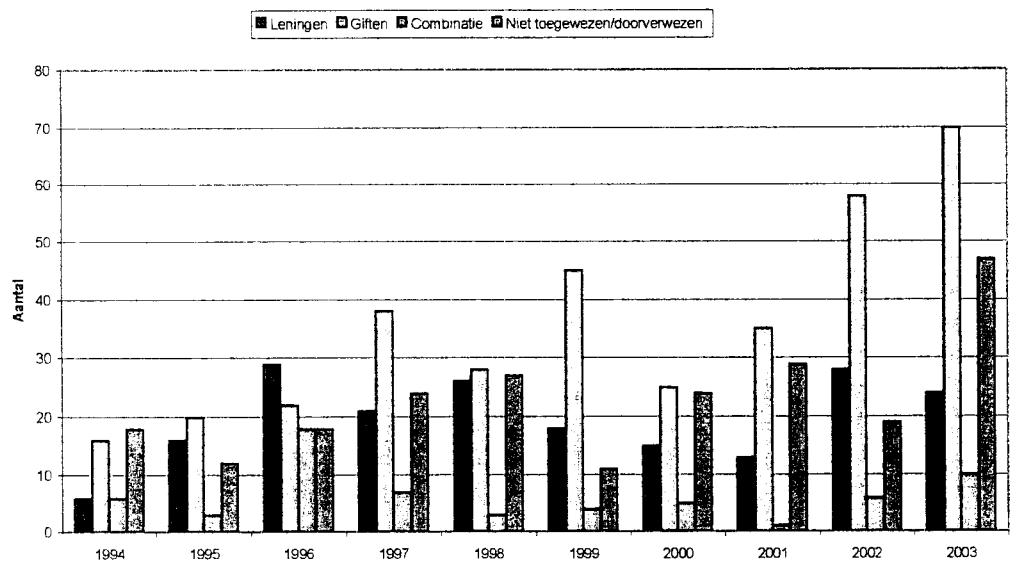
Niet alleen de stichting Vluchtelingenwerk, ook het Fonds – hoewel in mindere mate - ervaren de gevolgen van het aangescherpte vreemdelingenbeleid. Er ontstaan steeds meer problemen bij vluchtelingen en asielzoekers die uit hun ROA-woning of uit het asielzoekerscentrum gezet worden en geen uitkering meer krijgen. Zij worden verondersteld terug te gaan naar hun land van herkomst, maar kunnen of willen dat niet. Daarnaast komt het nog steeds voor dat illegaal in Nederland verblijvende vrouwen denken in dit land te kunnen blijven wonen, wanneer zij een baby hebben. Dat is echter niet het geval. Een aantal van hem komt dan naar het Fonds voor ondersteuning. Zoveel mogelijk probeert het Fonds te achterhalen in hoeverre sprake is van illegale personen. Is dat zo dan kan niet worden geholpen, iets wat voor sommige hulpvragers moeilijk te accepteren is.

Het strengere vreemdelingenbeleid betekent bovendien een zware belasting voor de medewerkers van de Stichting Vluchtelingenwerk Delft, die dit kennelijk in dit verslagjaar niet altijd aan konden. In een aantal gevallen kregen mensen zonder verblijfsvergunning, of van wie de verblijfsvergunning was verlopen dan wel ingetrokken, een brief mee voor het Fonds met het verzoek financieel te helpen. Ook in die gevallen kan het Fonds niet helpen en heeft dit ook de medewerkers

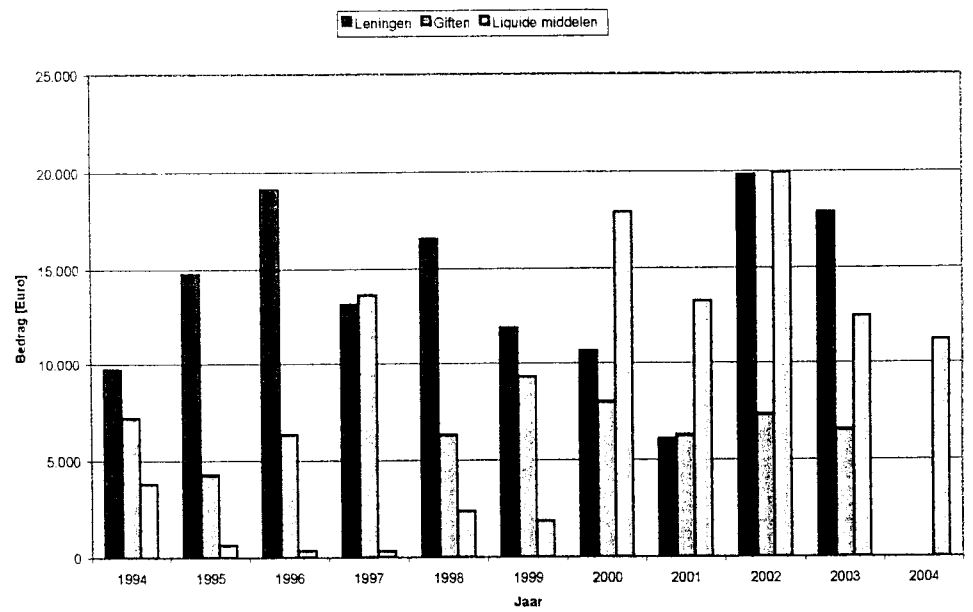
Herkomst cliënten ISF

Aantal verstrekte leningen en giften ISF

Totale omvang verstrekte leningen, giften en liquide middelen

van de stichting Vluchtelingenwerk laten weten.

Het Fonds kan niet structureel helpen. De hulp zou namelijk structureel moeten worden gegeven en dat is bij de oprichting nooit de bedoeling van dit Fonds geweest. Bovendien ontbreken daartoe de financiën. Vrouwen met een baby wordt wel kleding voor de baby aangeboden. Soms accepteert men dit niet en wordt er geld verwacht.

C. Dak- en thuislozen

Een aantal thuislozen komt op het spreekuur in de hoop geld te ontvangen. In het begin van dit jaar kregen ze een gering bedrag namelijk €6,- voor een nacht slapen in de nachtopvang van de stichting Maatschappelijke Opvang. Sinds de bijeenkomst van het Interkerkelijk Diakonaal Beraad is het beleid echter gewijzigd. Zij krijgen nu het aanbod in de nachtopvang te mogen slapen voor een periode, bepaald en door het Fonds rechtstreeks betaald aan de stichting. In het verleden werd een gering bedrag betaald. Of dit is uitgegeven aan nachtlodges heeft het bestuur nooit kunnen nagaan.

D. Levensonderhoud

Er is een toename te constateren van gezinnen met hoge schulden, waaronder vaak huurschuld en schuld aan het energiebedrijf. Wanneer deze gezinnen door alle inhoudingen geen geld meer hebben om het einde van de maand te halen en het betreft gezinnen met kinderen, is het Fonds bereid deze cliënten gedurende enkele weken een bedrag te geven voor levensonderhoud. Zij krijgen dan - al naar gelang de tijd tussen het moment van bezoek aan het Fonds en het tijdstip van de nieuwe uitkering - gedurende 2 tot 4 weken een bedrag voor levensonderhoud. Hiervoor moeten deze cliënten iedere week terugkomen. Het is voor het bestuur wel meer werk, maar hierdoor wordt voorkomen dat het geld gebruikt wordt voor andere zaken en zo opnieuw het ene gat met het andere gestopt wordt.

E. Schulden

Het aantal cliënten met een - soms hoge - schuldenlast neemt toe. Soms is de oorzaak van het ontstaan van deze schulden aan te wijzen. Hieronder wordt op enkele oorzaken nader ingaan.

1. Het komt nog steeds voor dat cliënten langer dan 6 weken moeten wachten op hun Ziektewet-, Werkloosheid-, of WAO-uitkering. Sommige uitvoeringsinstanties Werknemersverzekeringen zijn berucht om hun lange inchecktermijn. Deze kan meer dan 3 maanden duren. Vraagt iemand een werkloosheidsuitkering aan en heeft hij/zij het ongeluk ziek te worden

in de periode dat uitgezocht wordt of betrokkene recht heeft op een uitkering, dan kan de tijd tussen aanvraag en eerste uitkering in extreme situaties uitlopen tot 6 maanden. Hoewel dit mogelijk is, weigeren deze instanties bijna altijd een voor schot te verstrekken op de te verwachten uitkering. Veelal hebben deze cliënten geen buffer om 6 tot 8 maanden te overbruggen, zodat de normale lasten zoals huur, energie en ziekenfondspremie niet betaald worden. Steeds opnieuw probeert het Fonds de betreffende instantie er op te wijzen dat de situatie van cliënten nijpend is en dat het wettelijk is toe gestaan een voorschot te verstrekken, overigens niet altijd met resultaat.

2. Ook komt het voor, dat een mishandelde vrouw gedwongen wordt door haar (ex)partner of vader diens schulden over te nemen, waardoor huur, energie etc niet op tijd kunnen worden betaald.
3. In het afgelopen verslagjaar heeft het Fonds voor het eerst enkele cliënten ondersteund met een eigen bedrijf, die het niet hadden kunnen bolwerken. Ook zij hadden te kampen met een hoge schuldenlast als gevolg van de beëindiging van hun bedrijf.
4. In sommige gevallen kunnen cliënten de discipline niet op brengen gedurende de 3 jaar van een uitgesproken schuldsanering te leven op een absoluut minimum. Zij gaan opnieuw schulden aan met als gevolg dat de schuldsanering wordt opgeheven en de schuldeisers ieder als eerste proberen hun vordering te innen. Het Fonds probeert deze mensen ertoe te bewegen opnieuw de moeilijke periode van schuldsanering in te gaan, vaak zonder resultaat. Het Fonds kan, hoe triest de situatie soms ook is, niet helpen. In zeer nijpende gevallen wordt voor een korte periode enig geld verstrekt voor levensonderhoud.
5. Mensen met een hoge schuldenlast worden door Delftse instanties stevast verwezen naar de Budgetwinkel. Het gevolg is dat deze instantie door gebrek aan menskracht overbelast is en wachttijden heeft die kunnen variëren van 3 tot 6 maanden. De Budgetwinkel heeft geprobeerd deze tijden te verminderen door voor bepaalde categorieën hulpzoekenden gezamenlijke projecten te starten. Ondanks dergelijke pogingen is de wachttijd onverminderd hoog.

F. Huisuitzetting

Omdat met name gezinnen met kinderen ondanks huurschuld in ieder geval gehuisvest moeten worden, zijn de woningbouwcorporaties in 2002 een project gestart, geheten Bijzondere Aandacht Woonproblematiek (BAW), zoals gememoreerd werd in het voorwoord van het jaarverslag van het Fonds over 2002. Dit project hield in dat, alvorens huisuitzetting werd geëffectueerd, een dergelijk gezin zou worden aangemeld voor dit project. Een zorgbemiddelaar van de GGZ was aangewezen om te proberen deze gezinnen, de verhurende corporatie en andere instanties te bewegen tot een gezamenlijk behandelplan te komen met instemming van het betreffende gezin. De Budgetwinkel had toegezegd ondanks de wachtlijsten bij voorrang deze gezinnen te helpen. Door allerlei oorzaken is in de loop van dit verslagjaar het project gestrand. Gezinnen werden weer op straat gezet, maar de crisisopvangcentra waren en zijn overvol. Om de onwenselijke situatie van op straat zwervende gezinnen te voorkomen, is aan het eind van het verslagjaar geprobeerd dit project nieuw leven ingeblazen door de gemeente, woningbouwcorporaties, het maatschappelijk werk en anderen. Het Fonds heeft met name aan het begin van het verslagjaar goed gebruik kunnen maken van het project en gezinnen daardoor kunnen helpen met enige financiële steun, hierbij geadviseerd door de zorgbemiddelaar.

G. Identiteitsbewijs

Ook in dit verslagjaar heeft het Fonds weer een aantal cliënten geholpen door geld te verstrekken voor een verloren identiteitsbewijs. Het Fonds vraagt van cliënten wel een proces verbaal, waarin vermeld dat het verlies is opgegeven aan de politie. Over deze aangelegenheid heeft het Fonds een brief geschreven naar het College van B en W en de fracties van de gemeenteraad. Het antwoord van het College is voor het Fonds niet bevredigend, omdat het niet werkelijk een oplossing biedt voor dit probleem. Zoals reeds in eerdere jaarverslagen vermeld is het voor betrokkene niet mogelijk zonder identiteitsbewijs betaald werk of een uitkering te krijgen, een bankpas aan te vragen, een giro- of bankrekening te openen en dergelijke. Enkele cliënten vroegen overigens in plaats van een identiteitsbewijs geld voor een paspoort. Dit is duurder dan een identiteitsbewijs en is niet nodig om zich te legitimeren. Een identiteitskaart is hiervoor voldoende. Dergelijke verzoeken worden dan ook stevast door het Fonds geweigerd.

H. Gezinshereniging

Het aantal verzoeken voor gezinshereniging lijkt af te nemen, vermoedelijk als gevolg van het strengere vreemdelingenbeleid. In het verslagjaar heeft het Fonds éénmaal een dergelijk verzoek van een vluchteling gehonoreerd en via een lening bijgedragen in de kosten van gezinshereniging. In 2 andere gevallen is het verzoek niet gehonoreerd omdat gebruik zou moeten worden gemaakt van criminele circuits, dan wel omdat de benodigde papieren voor gezinshereniging nog niet verkregen waren.

I. Kosten juridische bijstand

Omdat het in de ogen van landelijke beleidsmakers te gemakkelijk was een procedure te starten, is rechtshulp voor mensen met een laag inkomen niet meer kosteloos. Om een procedure te starten moet een bepaald bedrag als een soort borg worden betaald. Wint men de procedure, dan krijgt men het bedrag terug, verliest men, dan is men het bedrag kwijt. Met name voor asielzoekers die procederen voor een verblijfsstatus zijn deze bedragen nauwelijks op te brengen. In al dergelijke gevallen verstrekt het Fonds het betreffende bedrag in de vorm van een lening. Mocht betrokkene de procedure winnen en krijgt hij/zij dus het bedrag terug, dan kan dit aan het Fonds worden terugbetaald.

7. Weigering hulp

Zoals reeds eerder in dit verslag vermeld, wordt niet altijd hulp gegeven. De meest trieste situatie in de ogen van het bestuur is dat geen hulp verleend kan worden bij een te hoge schuldenlast. Wel wordt geprobeerd de betreffende cliënt er van te overtuigen dat deze zich zou moeten wenden tot de Budgetwinkel om orde op zaken te stellen. Wanneer dit advies wordt geaccepteerd, wordt geprobeerd zo snel mogelijk een afspraak voor de cliënt met deze instantie te maken. Ondanks de wachtijsen zijn schuldeisers soms bereid te wachten tot de Budgetwinkel werkelijk met cliënt aan de slag gaat.

Reden weigering hulp	2003	2002
Te hoge schuldenlast	7	7
Woont niet in Delft	6	5
Niet geloofwaardig		4
Geen goedkope bank		3
Voorliggende voorziening	5	4
Er is een schuldenregeling		1
Geen structurele hulp	4	1
Cliënt weigert aangeboden hulp	3	
Geen zaak voor ISF	1	
Geen dringende noodzaak	4	
Criminele actie	1	

In een aantal gevallen waarin geen financiële hulp geboden kon worden, is wel hulp in natura verstrekt, zoals babykleertjes. Ook werden aan enkele cliënten tweede hands fietsen verstrekt en kregen soms kleine kinderen die met hun ouders op het spreekuur kwamen een stukje speelgoed of een knuffel. Dit laatste werd gerealiseerd omdat het geschenken was door moeders die "uit de kleine kinderen" waren.

8. Verwijzingen door het Fonds

Niet alle problemen van cliënten zijn voor het Fonds oplosbaar. Vaak werd ook dit jaar verwezen naar instanties die naar de mening van de spreekuurhouders de betreffende problematiek beter kunnen behandelen. Verwezen is naar:

	2003	2002
advocaat	1	
Budgetwinkel	5	6
Bureau voor Rechtshulp	1	
CWI	5	1
Deurwaarder	1	
Diakonie/PCI	3	
Fondsen	3	1
Gemeentelijke Kredietbank		1
ISR	4	2
Pandit (=Hindoe geestelijke)		1
St. Maatsch. Opvang	5	1
Onderwijsachterstandbeleid	1	
Verslavingszorg (Lotus; Pratt; Parnassia)	2	
Vluchtelingenwerk	4	
WIZ	5	
WVG	3	1

Een aantal cliënten is kennelijk niet goed bekend met de procedures voor het aanvragen van bijstand. Volgens de nieuwe regeling moet iemand die bijstand aanvraagt eerst naar het CWI (=Centrum voor Werk en Inkomen – het vroegere arbeidsbureau). Daar wordt bekeken of betrokkene aan betaald werk kan worden geholpen. Is dat op korte termijn niet mogelijk dan kan cliënt bijstand vragen. Hij of zij wordt dan verwezen naar WIZ (Werk, Inkomen, Zorg = de vroegere Sociale Dienst).

Ook is voor sommige cliënten niet duidelijk in welke gevallen het Fonds kan helpen. Men verzoekt dan bijvoorbeeld ondersteuning bij een opleiding. In dergelijke gevallen wordt geprobeerd betrokkene onder de aandacht van het juiste Fonds te brengen.

9. Andere activiteiten van het Fonds

Naast het houden van spreekuren en het overleggen met de gemeente en hulpverleningsinstanties heeft het Fonds schriftelijk problemen onder de aandacht proberen te brengen van de gemeente. Het betreft voornamelijk het verlies van een identiteitskaart en een bijstandsvoorschot voor personen die maanden wachten op een uitkering werknemersverzekeringen. Zoals vermeld onder paragraaf 6 onder G is het antwoord van de gemeente op het eerste probleem voor het Fonds weinig bevredigend. Erkend wordt dat men een identiteitskaart nodig heeft om een uitkering aan te vragen. Niet duidelijk wordt echter of de gemeente bereid is betrokkene een voorschot op hun uitkering te geven om een dergelijke kaart te krijgen. Voor wat betreft het tweede probleem heeft de gemeente toegezegd druk uit te oefenen op de desbetreffende uitvoeringsinstantie om gebruik te maken van de wettelijke regeling die het mogelijk maakt een voorschot te verstrekken. Het bestuur hoopt dat deze druk het mogelijk maakt dat cliënten eerder geld krijgen en dus geen schulden behoeven te maken voor huur, energie en dergelijke. Aan het eind van het verslagjaar heeft het bestuur tijdens een gezamenlijke bijeenkomst van diakenen van de SOW-kerken informatie verstrekt over het doen en laten van het Fonds. Ook op andere bijeenkomsten heeft het bestuur belangstellenden op de hoogte gebracht van zijn werkzaamheden.

10. Bestuur

De al jaren bestaande vacature van vertegenwoordiging van het Interkerkelijk Diakonaal Beraad is dit jaar eindelijk ingevuld. In overleg met de Stuurgroep Arme Kant en de Kontaktraad van Kerken is aan het eind van dit verslagjaar in deze vacature voorzien door de heer R. P. Sybesma.

Sinds november 2003 is het bestuur als volgt samengesteld:

D.G. de Kruijff	<i>voorzitter, afgevaardigd namens de Hervormde Gemeente</i>
P. Neleman	<i>penningmeester, afgevaardigd namens de Gereformeerde kerken</i>
J.I.M. Richaers-Adelmeijer	<i>secretaris, afgevaardigd namens de R K Parochies</i>
G. Kadijk	<i>debiteurenbeheer, namens de "kleine" christelijke kerken</i>
R.P. Sybesma	<i>algemeen adjunct, namens het Interkerkelijk Diakonaal Beraad</i>

11. Tot slot

Ook in het verslagjaar heeft het Fonds gebruik kunnen maken van de ruimte van de Centrale Hervormde Diakonie niet alleen voor het houden van het spreekuur, maar ook voor de vergaderingen van het bestuur van het Fonds. Daarnaast wordt gebruik gemaakt van de apparatuur van het Diakonaal Bureau. Voor deze ruimhartige ter beschikkingstelling wil het bestuur van het Fonds de Diakonie van harte bedanken.

Financieel jaarverslag 2003

<i>Balans ISF per 31-12-2003</i>					
	2003	2002		2003	2002
Computer	€ 0,-	€ 464,-	Vermogen	€ 22.201,-	€ 24.886,-
Leningen	€ 36.160,-	€ 27.085,-	Voorziening leningen	€ 21.750,-	€ 14.250,-
Debiteuren	€ 0,-	€ 436,-	Crediteuren	€ 1.055,-	€ 1.575,-
R.c. gemeente	€ 0,-	€ 247,-	R.c. gemeente	€ 2.365,-	€ 0,-
Liquide middelen	€ 11.211,-	€ 12.479,-			
Totaal	€ 47.371,-	€ 40.711,-	Totaal	€ 47.371,-	€ 40.711,-

Afname vermogen € 2.685,-

Afname liquide middelen € 1.268,-

Er werden 34 leningen verstrekt ten bedrage van € 17.842,-

Er werden 80 giften verstrekt ten bedrage van € 6.484,-

Toelichting op de balans

Leningen

Leningen worden in het algemeen verstrekt in gevallen van ernstige financiële nood, indien naar het oordeel van het bestuur, het bedrag voor een gift te hoog is. Er wordt uitsluitend op de nood gelet en niet, zoals bij banken gebruikelijk, op terugbetalingscapaciteit. Dit betekent dat het vaak te voorzien is dat de lening niet geheel zal worden terugbetaald en eindigt in een schuldsanering of faillissement. Leningen die oninbaar zijn geworden, worden rechtstreeks afgeboekt ten laste van het resultaat. Een lening wordt oninbaar geacht, indien alle juridische middelen om een vordering te innen zijn uitgeput. Eveneens indien op een lening langer dan 3 jaar geen betalingen zijn verricht en die nietbetaling eerder aan betalingsonmacht dan aan onwil te wijten is.

Op grond van ervaringscijfers stelt het bestuur een algemene voorziening voor het risico van niet terugbetalen voor. Gezien de huidige betalingsgegevens is de post "voorziening leningen" dit jaar verhoogd van circa 50% naar circa 60% van het uitstaande bedrag.

Crediteuren

De post crediteuren omvat het bedrag van een toegezegde, maar nog niet verstrekte lening, en een schuld t.g.v. een lening.

Rekening courant gemeente

Het Fonds betaalt op aanwijzing van de gemeente bepaalde personen zekere door de gemeente vastgestelde bedragen uit door de gemeente beschikbaar gestelde gelden. De gemeente stelt de hoogte van de uit te keren bedragen vast. Voor de behandeling hiervan ontvangt het Fonds een vergoeding. Dit bedrag wordt verantwoord onder de baten.

<i>Rekening van baten en lasten 2003, afgezet tegen de begroting 2003</i>					
	rekening	begroting		rekening	begroting
Baten	2003	2003	Lasten	2003	2003
Kerken	€11.796,-	€13.400,-	Giften	€ 6.484,-	€ 9.000,-
Gemeente	€ 855,-	€ 600,-	Afschrijven computer	€ 464,-	€ 464,-
Bijdragen	€ 522,-	€ 200,-	Onkosten	€ 310,-	€ 536,-
Rente	€ 364,-	€ 500,-	Afboeken leningen	€ 2.710,-	€ 4.000,-
Bijzondere baten	€ 1.246,-	€ 0,-	Voorziening leningen	€ 7.500,-	€ 7.500,-
Totaal	€14.783,-	€14.700,-		€17.468,-	€21.500,-
Negatief saldo in 2003 €2.685,-					

Aan de batenkant was de bijdrage van de kerken lager dan begroot. Ook de rente-inkomsten vielen tegen.

Mede door de post bijzondere baten (betalingen op reeds afgeboekte leningen) werden de begrote inkomsten gerealiseerd.

Verslag kascommissie

Delft, 9 maart 2004

Ondergetekenden, de heren mr. M. S. Zoetmulder en P. Langstraat,
Leden van de kascommissie van het Interkerkelijk Sociaal Fonds
Verklaren hierbij, dat zij op 2 maart 2004

1. de balans per 31-12-2003 en de rekening van baten en lasten over het jaar 2003 hebben gecontroleerd;
2. door middel van steekproefsgewijze controles de aansluitingen tussen de administratie en de balans ultimo 2003 hebben gecontroleerd en in orde bevonden;
3. menen dat de administratie goed is verzorgd en van voldoen de deugdelijke betalingsbewijzen voorzien;
4. het oordeel van het bestuur over de benodigde algemene voorziening voor de leningen hebben kunnen volgen en dit oordeel optimistisch, maar aanvaardbaar achten.

De kascommissie stelt daarom voor het bestuur décharge te verlenen over het in 2003 gevoerde beleid en te bedanken voor de verrichte werkzaamheden.

Was getekend

Martin S. Zoetmulder

Piet Langstraat

Begroting 2004 afgezet tegen de rekening van baten en lasten 2003

Voor het jaar 2004 zijn in grote lijnen voor wat betreft de lasten dezelfde bedragen aangehouden als in 2003 namelijk

Inkomsten		Uitgaven	
Saldo	€ 8.846,-	Giften	€ 7.000,-
Kerken (toegezegd)	€ 10.487,-	Leningen	€ 18.000,-
Aflossingen (verwacht)	€ 7.000,-	Onkosten	€ 500,-
Diversen	€ 1.513,-		

Dit heeft geleid tot de volgende begroting van baten en lasten voor 2004.

	Rekening	Begroting		Rekening	Begroting
Baten	2003	2004	Lasten	2003	2004
Kerken	€11.796,-	€10.487,-	Giften	€ 6.484,-	€ 7.000,-
Gemeente	€ 855,-	€ 300,-	Afschrijving computer	€ 464,-	€ 0,-
Bijdragen	€ 522,-	€ 1.000,-	Onkosten	€ 310,-	€ 500,-
Rente	€ 364,-	€ 213,-	Afboeken leningen	€ 2.710,-	€ 3.000,-
Bijzondere baten	€ 1.246,-	€ 0,-	Voorziening leningen	€ 7.500,-	€ 7.500,-
Totaal	€14.783,-	€12.000,-	Totaal	€17.468,-	€18.000,-
Negatief saldo in 2003		- € 2.685,-			
Negatief saldo in 2004		- € 6.000,-			
Verwachte afname liquiditeit		- € 6.500,-			

Om met deze begroting uit te komen zijn er door het bestuur maatregelen genomen bij de benadering van debiteuren. Het bestuur zal, indien blijkt dat er financiële ruimte is, maar er geen aflossing plaats vindt, eerder de hulp van de deurwaarder inroepen. Daarnaast wordt door het bestuur gewerkt aan een actie om tot een hoger bedrag aan bijdragen van particulieren te komen. Een en ander betekent wel dat er aanzienlijk meer uren werk door de bestuursleden gedaan zal moeten worden. Dit is mede door de vervulling van de vacature van het vijfde bestuurslid mogelijk geworden.

De grootste zorg van het bestuur is op dit moment de liquiditeit. In dit verband was positief de mededeling van de Centrale Diakonie van de Hervormde Gemeente dat er in geval van liquiditeitsproblemen overleg mogelijk is om tot een oplossing te komen. Wanneer via de Kontaktraad van Kerken een zondag per jaar vastgesteld zou kunnen worden, waarbij in alle deelnemende kerken aandacht geschonken zou worden aan de Arme Kant van Delft, zou dit het werk van de bestuursleden behoorlijk kunnen verlichten. Voor hulp bij de organisatie stellen de bestuursleden zich gaarne beschikbaar. Het bestuur zal het bestuur van de Kontaktraad van Kerken schriftelijk verzoeken de mogelijkheden om dit voorstel uit te voeren serieus te onderzoeken.